

Elektrik Bedeline "Kayıp Kaçak" Zammı

"Özelleştirmenin sonucu karlılık adı altında açık ya da gizli zam yapılmasıdır".

EMO Yönetim Kurulu, 1 Ocak 2014'ten itibaren geçerli olan yeni tarifelere ilişkin 3 Ocak 2014 tarihinde basın açıklaması yaptı. Açıklamada, kayıp/kaçak hedefleri nedeniyle yapılan zorunlu indirimin yurttaşlara yansıtılmadan tarifenin diğer kalemlerinde yapılan artışla buharlaştırıldığı ortaya konuldu. Açıklamada şunlar dile getirildi:

Özelleştirilen dağıtım şirketlerinin, 2014 yılında kayıp ve kaçak hedefleri nedeniyle azalması gereken gelirleri vatandaşın cebinden takviye edildi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, elektriğe zam yapılmadığını açıklarken, EMO 1 Ocak 2014'ten itibaren yürürlüğe giren tarifeler üzerindeki incelemesinde "gizli zam" yapıldığını belirledi. **Şirketlerin uymak zorunda oldukları hedef gereği 2014 yılında yurttaşlardan tahsil edilecek kayıp/kaçak bedelleri indirilirken; bu indirim faturaya yansıtılmadan buharlaştırıldı.** İletim, dağıtım, perakende satış hizmeti ve sayaç okuma bedellerine, yüzde 5.3'lük 2014 yılı enflasyon hedefini de, 2013 yılı için beklenen yüzde 6.8'lik enflasyon beklentisini de aşan yüzde 20'ler düzeyinde zam yapıldı. TETAŞ'ın yaptığı yüzde 8'lik fiyat indirimi de faturalara yansıtılmadığı gibi çıplak elektrik fiyatı da yüzde 0.8 oranında artırıldı.

Kayıp ve kaçakları indirmek üzere yapıldığı iddia edilen özelleştirmelerde dağıtım şirketleriyle birlikte belirlenen yıllık kayıp ve kaçak hedefleri, devirler öncesinde revize edilerek yükseltilmiş; böylece şirketler, hedefi tutturamamaları halinde kendilerinin karşılamak zorunda kalacakları bedelden kurtarılmıştı. 2013-2015 dönemine

yönelik hedeflerde oynanarak yurttaşlar fazladan ödeme yapmak zorunda bırakılırken, 2014 yılı tarifeleri ikinci bir kayıp/kaçak oyununa sahne oldu.

Dağıtım şirketlerinin kayıp ve kaçak hedeflerinin tutup tutmadığına ilişkin herhangi bir açıklama yapılmazken, meskenler için faturada birim tüketim başına alınan kayıp ve kaçak bedeli yüzde 23 azaltılarak, 4.4 kuruştan 3.4 kuruşa indirildi. Ancak bu indirim faturalara yansıtılmazken; **çıplak elektrik bedeli, iletim, dağıtım ve perakende satış hizmet bedelleri artırıldı.** Artışlar öyle bir düzeyde tutuldu ki, AKP'nin seçim öncesi elektriğe zam yapılmaması sözü de yerine getirildi.

Mesken tarifelerinde kilovat saat başına 1 kuruşluk kayıp ve kaçak bedelindeki indirimin, yüzde 55'i dağıtım hizmeti, yüzde 13'ü perakende satış hizmet bedeli zammı olarak, toplam yüzde 68'i dağıtım şirketlerine aktarıldı. Ayrıca çıplak enerji bedeline de kayıp/kaçak indiriminin yüzde 17'si zam olarak yansıtıldı. Kamu şirketi olan iletim hizmet bedeli ise kayıp/kaçak indiriminden sadece yüzde 15 pay alabildi.

Sonuç itibarıyla dağıtım hizmet bedeli yüzde 24.4, perakende satış hizmet bedeli yüzde 29.7, iletim hizmet bedeli yüzde 20.3, çıplak elektrik bedeli ise yüzde 0.8 oranında zamlandı.

Çıplak elektrik bedeli, düşük oranda zamlanmış gibi görünmekle birlikte burada da ikinci bir gizli zam söz konusu oldu. EPDK kararıyla 2014 yılından itibaren geçerli olmak üzere kamu toptan satış şirketi TETAŞ'ın toptan satış fiyatları, kilovat saat başına 17.8 kuruştan

yüzde 8.3 indirimle 16.3 kuruşa indirildi. Dağıtım şirketleri, geçen yıldan bu yana, EÜAŞ'ın da TETAŞ üzerinden satış yapmasıyla birlikte, sattıkları enerjinin yaklaşık yüzde 80'ini TETAŞ'tan almaktadırlar. Bu durumda TETAŞ'ın fiyatındaki yüzde 8'lik indirimin maliyet bazlı fiyatlandırma çerçevesinde çıplak elektrik bedeline de indirim olarak yansıtılması gerekirken, bu yansıtılmayarak yurttaşlardan yıllık 2 milyar TL fazladan tahsilat yapılması sağlandı. Böylece elektrik fiyatlarına zam isteyen dağıtım şirketlerine, dağıtım hizmet bedeli ve perakende satış hizmet bedeli artışlarının yanında TETAŞ indirimiyle de çıplak elektrik bedeli üzerinden ikinci bir gizli zam olanağı yaratıldı.

Bu zamların dışında **her okuma başına abonelerden alınan sayaç okuma bedeli de yüzde 21 arttırıldı.** Sayaç okuma bedelinde yapılan artışla yazlık aboneleri gibi düzenli okuması yapılmayan aboneler hariç olmak üzere mevcut 30 milyon abone üzerinden hesaplama yapıldığında perakende satış şirketlerinin tahsil edecekleri gelir, yıllık en az 34 milyon TL arttırılmış oldu.

İktidar ve EPDK, bir kez daha kamunun değil, şirketlerin taleplerini dikkate aldığını göstermiş; çeşitli oyunlarla seçimler öncesinde zammı gizleyerek yurttaşlardan şirketlere aktarım yapılmasını sağlamıştır.